

BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALARIN ÖNLENMESİ VE ETKİLERİNİN AZALTILMASI HAKKINDA YÖNETMELİK DOĞRULTUSUNDA KAMUNUN BİLGİLENDİRİLMESİ

Kamunun Bilgilendirilmesi Metni

Bölüm 1

“Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkında Yönetmelik”, 2 Mart 2019 tarihinde 30702 sayılı Resmî Gazete’ de yayınlanmıştır. Bu yönetmelik Madde 16 kapsamında kamunun bilgilendirilmesi metni hazırlanmıştır. Kamunun Bilgilendirilmesi Metni, kuruluşumuzun resmi internet sitesi üzerinden kamuya açık olarak yayımlanmaktadır.

Yönetmelik Madde 16 kapsamında kuruluş, büyük endüstriyel kazalarla ilgili hazırlanacak Güvenlik Raporu, Büyük Kaza Önleme Politika Belgesi, Büyük Kaza Senaryo Dokümanı ve Dâhili Acil Durum Planı ile ilgili tebliğlerde belirtilen gizli bölümler dışında kalan diğer bilgilerin kendisinden talep edilmesi halinde, kuruluştaki meydana gelebilecek büyük kaza tehlikeleri ve bu tehlikelerin potansiyel etkileri ve alınacak önlemler hakkında, genel bilgiyi içeren teknik olmayan bir özeti de içerecek şekilde düzenlenmiş bilgileri talep edenlere sağlar. Bilgilerin doğruluğundan işletmeci sorumludur. Kamunun Bilgilendirilmesi Metni yıllık olarak gözden geçirilmektedir, son güncelleme tarihi 05.05.2026 olup, bu metin en geç 5 yılı aşmayacak şekilde periyodik olarak güncellenmektedir.

1. İşletmecinin İsmi ve Kuruluşun Tam Adresi

Kuruluşun Ticari Unvanı: Gübre Fabrikaları Türk A.Ş.- Yarımca Tesisleri Müdürlüğü

Kuruluşun Adresi: Atalar Mahallesi, Hayat Sokak, No: 30, Körfez/KOCAELİ

2. Güvenlik Raporu Hazırlığı

“Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkında Yönetmelik”, 2 Mart 2019 tarihinde 30702 sayılı Resmî Gazete’ de yayınlanmıştır. Kuruluşumuz “Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkında Yönetmelik” hükümlerine tâbidir. Yönetmelik Madde 7’de belirtilen bildirim, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bildirim sistemini (BEKRA) kullanarak beyanı üst seviyeli kuruluş olarak yapılmıştır. Yönetmeliğe göre üst seviye kuruluş olması durumunda da Madde 11 gereğince hazırlamakla yükümlü olduğu Güvenlik Raporunu (SYR.TK-GBRTŞ-001 GR Gübretaş) hazırlamıştır.

3. Kuruluştaki Gerçekleştirilen Faaliyetler

Amonyak, Çinko Oksit, Fosforik Asit ve Sülfürik Asit vb. kimyasallar ile kompozit gübre üretimi gerçekleştirmektedir.

4. Büyük Kazaya Sebebiyet Verecek Maddeler

Kuruluştta, yönetmelikte yer alan büyük bir kazaya sebep olabilecek Ek-1 Bölüm 1 ve 2’de belirtilen maddeler kapsamında 3 adet tehlikeli madde bulunmaktadır:

“Maddelerin ve Karışımların Sınıflandırılması, Etiketlenmesi ve Ambalajlanması Hakkında Yönetmelik”, 11 Mart 2013 tarihinde 28848 (Mükerrer) sayılı Resmî Gazete’ de yayınlanmıştır ve bu yönetmelik kapsamında zararlılık işaretleri şunlardır:

Tehlikeli maddenin adı	Yönetmeliğe göre zararlılık sınıf kodu ve kategori ve zararlılık ifadesi kodu
Susuz Amonyak	H221 Alevlenir gaz. H280 Basınçlı gaz içerir; ısıtıldığında patlayabilir. H331 Solunması halinde toksiktir. H314 Ciddi cilt yanıklarına ve göz hasarına yol açar. H318 Ciddi göz hasarına yol açar H400 Sucul ortamda çok toksiktir.
Çinko Oksit	H400 Sucul ortamda çok toksiktir. H410 Sucul ortamda uzun süre kalıcı, çok toksik etki
Doğalgaz	H220: Son derece yanıcı gaz. H280: Basınç altında gaz içerir; ısıtıldığında patlayabilir.

Açıklayıcı Risk Bilgisi:

Bu kazalar, yanıcı gaz ya da sıvı salınımının doğrudan ateşlenmesi durumunda jet yangını, havuz yangını, yanıcı bulut oluşması halinde parlama yangını veya buhar bulutu patlaması (UVCE) ile toksik bulut oluşumu ya da çevre kirlenmesi şeklinde gelişebilir. Olası kazalar yangın, patlama ve toksik gaz yayılımı şeklinde gelişebilir; bu durumlar insan sağlığı ve çevre üzerinde olumsuz etkiler oluşturabilir.

5. Büyük Bir Kaza Olması Durumunda Yapılması Gerekenler

Büyük bir kaza olması durumunda kaza ile mücadeleyi en etkin şekilde yönetmek ve etkileri en aza indirmek için dahili acil durum planlamaları uygulamaya sokulmaktadır. İlgili dış birimlere haber verilmektedir. Dahili Acil Durum Planı dahilinde belirlenen hizmet grupları organize olarak ilk müdahaleleri ve diğer müdahaleleri gerçekleştirmektedir.

Kuruluşumuzda meydana gelebilecek kimyasal ürünleri içeren Büyük Endüstriyel Kazaya sebep olabilecek bir kazayı öğrenirseniz, aşağıdaki yazılanları uygulayın ve bu doğrultuda hareket ederseniz, hem kişisel korumanıza hem de hepimiz için etkili mücadeleye katkıda bulunmuş olursunuz.

Acil durum hakkında nasıl bilgilendirilirim?

- Sirenler ve anons duyuruları
- İtfaiye araçları, polis, jandarmanın
- TV ve Radyo yayınları
- İletişim

Acil durum anında öncelikli ne yapmam gerekiyor?

- Kaza yerinden uzak durun ve kaza yerini kesinlikle ziyaret etmeyin,
- Kaza mahalline yakın yerleşim yerindeyseniz dışarı çıkmayın,
- Kaza anında hamile, yaşlı, engelli gibi yardıma ihtiyacı olan kişilere yardım edin,
- Pencere ve kapıları kapatın ve kapalı ortamlarda kullandığımız ev ve araba klimalarını, havalandırmalarını kapatın.
- Kurtarma servisleri ve acil durum talimatlarını uygulayın.
- Radyo ve televizyondan acil durum anında bulunduğunuz alanı terk etmenize dair bilgilendirme gelirse, kaza mahallinden uzaklaşarak yüksek kotta bulunan alanlara doğru ilerleyiniz.

Acil durum anında kesinlikle neleri yapmamalıyım?

- Size bildirim yapılmadığı takdirde kesinlikle bulunduğumuz alanı araba ile veya yürüyerek terk etmemeliyiz.
- İtfaiye, polis, jandarma gibi acil durumlarda irtibat kurulması gereken kurumlarla iletişim anında gereksiz sorular ile telefon meşgul edilmemelidir. Kurumlara en kısa ve anlaşılır bilgilendirme yapılarak telefon kapatılmalıdır.

BÖLÜM 2

1. Kuruluştta meydana gelebilecek senaryo edilen büyük kazalar ile bunların kontrolüne ilişkin önlemler hakkındaki özet bilgi

Tanktan, pompadan ve boru hattından salınımlar senaryo edilmektedir. Bu tür kazalar tesis içerisinde ve bazı durumlarda tesis çevresinde etkili olabilir. Gaz yayılımları rüzgar yönü ve meteorolojik şartlara bağlı olarak farklı yön ve mesafelerde etkisini gösterebilir.

Taşma havuzları, gaz detektörleri, alev dedektörleri, hatlarda iç basınçları ölçen sistemler, tank seviye izleme sistemleri, tanklarda söndürme soğutma sistemleri, hidrantlar vb. ilgili otomasyon sistemleri ile sürekli kontrolleri sağlanmakta, acil durumlarda müdahale edecek sistem ve uyarı sistemlerinin periyodik olarak bakım ve kontrolleri takip edilip yapılmaktadır.

2. Büyük Endüstriyel Kazalarla Başa Çıkmak ve Bunların Etkilerini En Aza İndirmek İçin Yapılan Çalışmalar

Alınan teknik önlemler (güvenlik sertifikalı proses kontrol ekipmanları, patlamaya dayanıklı ekipmanlar, acil durdurma sistemleri, basınç tahliye sistemleri, gaz algılama sistemleri, yangın algılama ve söndürme sistemleri vb.) ve organizasyonel önlemler (proses güvenliği ile ilgili ekiplerin oluşturulması, güvenlik yönetim sistemi ile ilgili çalışanlarla sürekli görüş alışverişinde bulunulması, güvenlikle ilgili teknolojik gelişmelerin takip edilmesi, acil hizmet birimleriyle işbirliği vb.) ile senaryo edilen bütün büyük kazaların meydana gelme ihtimalleri kabul edilebilir seviyeye indirilmiştir.

Kuruluş, büyük endüstriyel kazalarla başa çıkmak amaçlı büyük endüstriyel kazaya sebep olabilecek durumlar ile mücadele amacı ile Dâhili Acil Durum Planı oluşturulmuştur ve uygulanmaktadır. Hazırlanan Dahili Acil Durum Planı kapsamında çeşitli hizmet gruplarını oluşturmuş; acil hizmet birimleriyle (Sağlık hizmetleri, İtfaiye, AFAD, vb.) iş birliği için ilgili taraflarla koordinasyonun nasıl sağlanacağını belirlenmiş ve kuruluşta müdahale için yeterli düzenlemeler yapılmıştır.

3. Büyük Endüstriyel Kazalara Müdahale İçin İşbirliğinde Olunan Acil Hizmet Birimleri

Hazırlanan Dâhili Acil Durum Planı kapsamında, acil hizmet birimleriyle (Ambulans, İtfaiye, AFAD) iş birliği için ilgili taraflarla koordinasyonun nasıl sağlanacağını belirlenmiş ve kuruluşta müdahale için yeterli düzenlemeler yapılmıştır.